

VASAROS IR ŽIEMOS PRAMOGAS JUNGIA AITVARAI

JONAS KRIŠČIŪNAS

VASAROTOJŲ AKĮ PAJŪRYJE TRAUKĖ VIRŠ VANDENS SKRIEJANTYS SPALVINGI KUPOLAI. DABAR VĖJUOTOMIS DIENOMIS JIE ŠMĖŽUOJA AERODROMUOSE IR ANT EŽERŲ LEDO.

„Anksčiau man žiemos prailgdavo. Sunku būdavo sulaukti, kada vėl galėsiu aitvaru pasikinkęs vėją skrieti bangomis. Dabar panašų malonumą jaučiu, kai paskui aitvarą lekiu sniegu“, – prisipažino vilnietis verslininkas Darius Lekevičius. Vieną penktadienio popietę jis su bičiuliu snieglentėmis raižė sniegą ant Vilniaus pašonėje esančio Lygainių ežero ledo. Vyras džiaugėsi, kad jie čia tik du.

Rado naujų erdvių

„Spėju, kad daug mūsų bendraminčių dabar laksto Elektrėnuose arba Paluknio aerodrome. Kas galėjo, tai ir iš darbų ištrūko, kai pajuto, kad stiprus ir palankus vėjas pučia“, – sakė ekstremalaus sporto gerbėjas. Jis sutinka, kad kompanijoje būna linksmiau, tačiau tuomet reikia galvoti apie kartu pramogaujančius, dalintis su jais

erdve. O juk dažnai norisi tik žiūrėti į savo aitvarą ir siekti, kad snieglentė čiuožtų kuo greičiau.

Vasarą su jėgos aitvarais, kuriuos tarpusavyje šios sporto šakos gerbėjai vadina „kaitais“, jie laksto Baltijos jūroje ir didesniuose šalies ežeruose. Rudeniop kai kas patraukia vėjo gaudyti į tolimus šiltesnius kraštus. Bet kur su specialia banglente nepaplaukiosi. Reikia, kad būtų užtektinai

vietos manevrams ir pūstų tolygus vėjas, kuris suteiktų dviem tvirtomis virvelėmis valdomiems aitvarams jėgos.

Žiemą ištuštėja laukai, užšąla ežerai, o ir vėjui gerai įsibėgėti netrukdo lapus numetę medžiai. Jėgos aitvarų entuziastai prieš keletą metų pradėjo dairytis naujų erdvių.

„Ne visi laukai mums tinka. Reikia, kad jie būtų lygūs. Tad dažniausiai renkames ant ežerų ledo ir aerodromuose, kuriuose žiemos metu skraidymai beveik nevyksta“, – aiškina vilnietis.

Ramybė tik banglentėms

Žiemiškai pramogai reikia specialios įrangos, tačiau svarbiausia dalis – „kaitas“. Tinka tas pats, kaip ir lakstant bangomis. Tik banglentės gali ramiai laukti vasaros. Jas reikia pakeisti snieglentėmis ir būtinai ant galvos užsidėti apsauginį kalną slidininko šalmą bei akinius. Dažnai praverčia kelius saugančios apsaugos.

„Kai vėjo gūsis pakelia iš vandens, atgal įneri minkštai. O ledu pavirtęs vanduo – patikėkit, gerokai kietesnis už bangas“, – narsuolius pramuštalgius perspėja Darius. Juk pamėgus šuolius tarp bangų, labai knieti taip paskraidyti ir virš pusnių.

Pasak jo, kai kas paskui aitvarą skrieja ir su kalnų slidėmis. Yra šiai pramogai skirtų rogių. Suprantama, kad rūbai taip pat turi patikimai saugoti nuo šalčio ir drėgmės.

Skirtingi aitvarai

Galima vėją pasikinkyti ir į kitokį, šiuolaikinio parašiuto pavidalo aitvarą.

„Turiu ir ne jūrinį aitvarą, bet jį naudoju labai svarbu įvertinti vėjo stiprumą ir parinkti jam tinkamą aitvaro dydį. Geriausia turėti net kelis skirtingo ploto sparno tipo aitvarus“, – aiškina Darius.

Jis tą dieną, pučiant maždaug 10-12 m/s stiprumo vėjui, sniegu likstė su 9 kv.m. ploto jūriniu aitvaru, kurio briaunos prieš skrydį pripučiamos oro. Vandenyje tokia konstrukcija neskęsta. Vandeni pūkstelėjusį aitvarą lengvai vėl galima pakelti į orą. Taip pamerktas parašuto sparno formos aitvaras į padangę jau nebepašoka. Jį reikia džiovinti.

„Bet sparno tipo aitvaras turi daugiau jėgos. Jeigu būčiau pasiėmęs savo 3 kv. m. ploto sparną, tai tikrai dabar sniegu skriečiau gerokai greičiau nei p. kėlės oran jūrinį“, – aiškina vyras.

Kupolo jėga

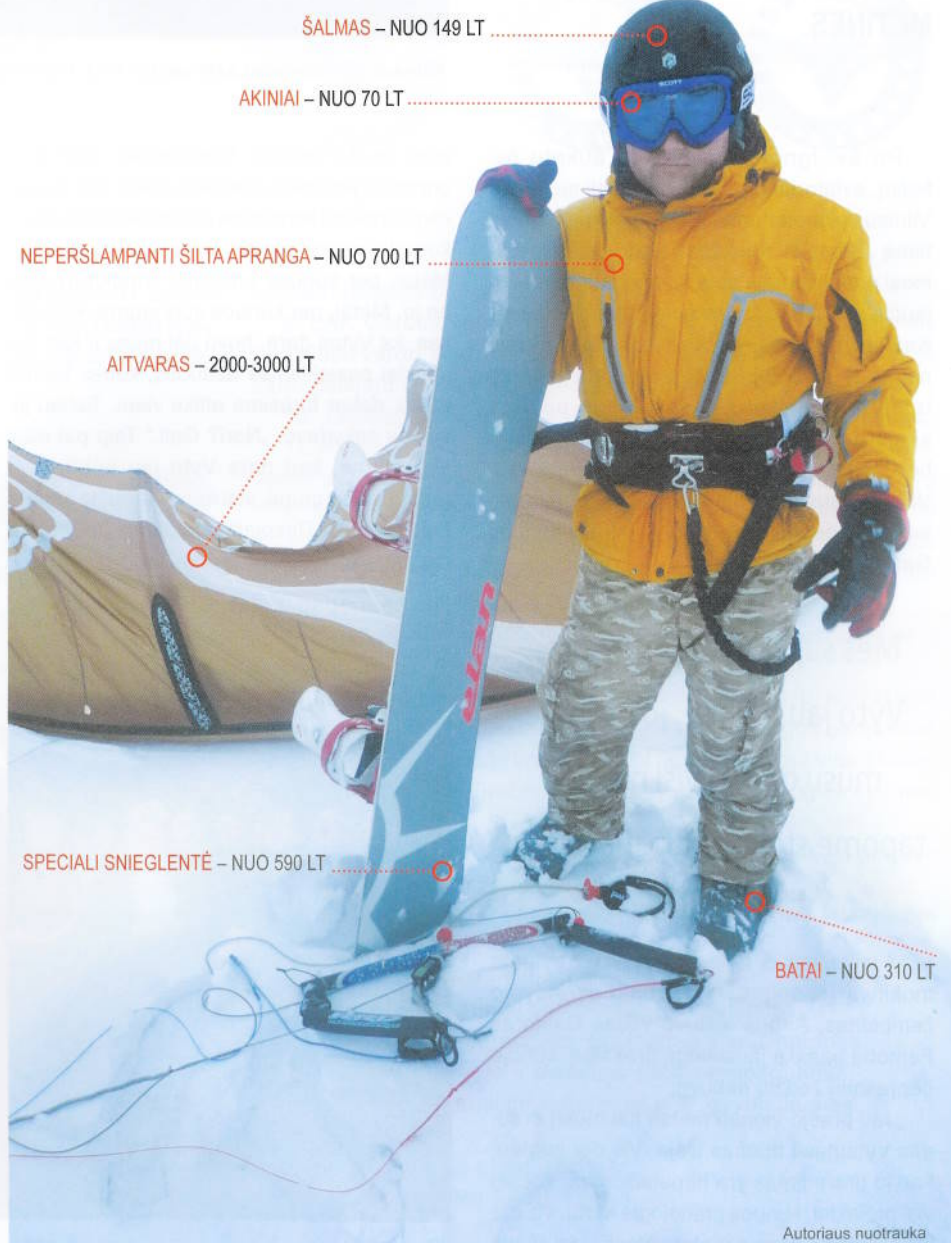
Tuo pat metu netoliese du vaikinai kaip tik galynėjosi su 6 kv. m. ploto sparno tipo jėgos aitvaru. Vos pagavęs vėją, jis taip truktelėdavo pilotą, kad šis neišsilaikydavo

ant kojų. Pargriuvusį žmogų aitvaras smagiai vilkdavo sniegu. Apie jo valdymą pilotui jau nebūdavo kada galvoti. Galiausiai stipresni vėjo gūšiai timptelėjo tokia jėga, kad pradėjo trūkinėti valdymo virvelės. Pasimėgauti greičiu sparno tipo aitvaro šeiminkams nepavyko. Teko jį suvynioti.

„O mūsų jūriniai – veža“, – šypsojosi Darius. Tačiau jis pripažino, kad ore prisipučiantį aitvarą daug paprasčiau paruošti skrydžiui. Sulankstytas jis užima gerokai mažiau vietos ir mažiau sveria. Po pasivažinėjimo jį daug paprasčiau namuose

išdžiovinti – galima pakabinti kad ir ant skalbinių džiovyklos virvelės.

„Bet, va, turi vyrai galingą aitvarą, o įveikti jo negali. Turėtų perpus mažesni – tikrai mus dabar aplenktų. Sparnas pasikinko gerokai daugiau vėjo jėgos už tokio pat ploto jūrinį aitvarą“, – sakė abiejų rūšių aitvarų valdyme įgudęs D. Lekevičius. Jis tą dieną nebuvo labai patenkintas slydimo sniegu greičiu, mat prasidėjo atodrėkis. Darius prisiminė, kad slidininkai tokiais atvejais slides tēpa specialiais tepalais, kurie, greičiausiai, tiktų ir snieglentei, paverstų ją greitesne. ■

Autoriaus nuotrauka